

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 625, 570, 239, 667

Čtení: L 24, 13 – 35

Text: L 24, 32 *Což nám srdce nebořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?*

Ten dnešní text, který jsme četli jako první čtení, popisuje děj, který se odehrává v tutéž neděli, kdy byl Ježíš vzkříšen. Jedná se tedy stále o velikonoční neděli. A přece dva učedníci mají za to, že už je po Velikonocích. Jistě, židovské svátky skončily sobotním večerem. Ale Ježíšův příběh ještě neskončil. Učedníci si ovšem myslí, že je konec všemu. To, co prožili, nedovedou interpretovat jinak, než že je s jejich Mistrem a Pánem konec. Ubírají se z Jeruzaléma pryč, do vsi jménem Emaus. Mohli bychom se domnívat, že o čerstvých ranních zprávách od hrobu nemají povědomí, protože to v pátek předčasně zapíchli u tří křížů a o vzkříšení se tak nedozvěděli. Jenže opak je pravdou. Oni skutečně slyšeli všechny ty zprávy o vzkříšeném Ježíši. Slyšeli ženy, které byly zrána u hrobu a nenašly Ježíšovo tělo. Slyšeli jejich vyprávění, že měly i vidění andělů, kteří říkali, že je živ. Dokonce někteří z nich pak odešli k hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy vypravovaly. Ale znáte to, kdovíco ty ženské viděly a jak si to upravily!

Zprostředkované svědectví zjevně nemá samo o sobě schopnost probudit v člověku víru. Možná, kdyby se s Ježíšem osobně potkali, třeba by změnili názor. Ale vypravěč Lukáš tomu všemu nasadí korunu, když nechá vzkříšeného Ježíše klidně jít s těmi dvěma učedníky pospolu, a oni stejně ani tak v jeho vzkříšení nevěří. Dokonce dochází k paradoxní situaci. Oni vyprávějí Ježíšovi, který je pro ně neznámým pocestným, co všechno jim o jeho vzkříšení řekli ostatní, ale zklamaně dodají: „Jeho však neviděli.“ A říkají to tváří v tvář Ježíšovi. Prostě čemu nevěříme, to nevidíme, ani kdybychom to měli rovnou před očima. Ale myslím, že to platí i obráceně, že co vidět není, můžeme vidět, pokud máme víru. Zde na cestě do Emaus však něco jakoby bránilo jejich očím, aby ho poznali. To něco, byla právě jejich nevíra, skepse, zklamání a rezignace. A myslím, že by v té chvíli nepomohlo ani to, kdyby neznámý pocestný řekl rovnou: „Já jsem Ježíš.“ Však on to také neřekne. Člověk na to musí přijít sám.

Oběma poutníkům Ježíš říká: „Jak jste nechápaví! To je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci?“ A začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma.

Milí přátelé, tady se na chvíli zastavme. Vzpomeňme si, že Lukáš na úvod učinil nikoli nedůležitou poznámku, že Emauzy jsou od Jeruzaléma vzdáleny tři hodiny cesty. To je poměrně dost času na vážný rozhovor s Ježíšem. Žádné desetiminutové kázání a pryč. Ale poctivý tříhodinový výklad. Někdo prostě potřebuje ujít s Ježíšem velký kus cesty, než pochopí, o co tu jde. Jako ten etiopský dvořan, co pozval Filipa, aby by mu vyložil evangelium. I muži jdoucí do Emauz potřebují delší duchovní doprovázení. Potřebují ujít s Ježíšem kus cesty, než vůbec poznají, že je to vlastně on. Také jako většina z nás nemají žádný zázračný zážitek, ale prosté katechetické vyučování a pak večeri Páně, která posiluje jejich přesvědčení, že se setkali s živým Kristem.

Ovšem ti dva učedníci pak zažijí něco zcela zvláštního. Dokud s nimi Ježíš mluví, oni místo něj vidí cizího pocestného. Ale ve chvíli, kdy ho poznají, v témže okamžiku jej přestanou fyzicky vidět. I nás často doprovázel ve víře někdo, koho jsme pokládali za pocestného, za spolupoutníka, za přítele, za bratra či sestru, za kazatele, prostě za duchovního průvodce. A ve chvíli, kdy si uvědomíme, že skrze tyto postavy k nám skrytě promlouvá Kristus, zase Ježíše fyzicky nevidíme, ale uvědomíme si, že existuje, že je živý a že s ním můžeme mít společenství. Třeba v kruhu bratří a sester při večeri Páně, kdy zažíváme přítomnost těla Kristova přímo hmatatelně skrze společenství jeho jednotlivých údů. K našemu setkání s živým Kristem dochází skrze jeho živé tělo, skrze jeho živoucí organismus, jak je biblí nazýváno společenství církve kolem stolu Páně.

Ti dva učedníci poznávají živého Krista v eucharistii. Toto je mé tělo, toto je má krev, říká neznámý poutník, ale učedníci ho už nevnímají, už poutníka nevidí, protože se od té chvíle soustředí na Krista. Kéž bychom i my rozpoznávali přítomnost Krista ve chvíli společného sdílení víry, lásky a naděje.

Učedníci v tu hodinu vstali a vrátili se do Jeruzaléma. Jsem rád, že i my se vracíme vždy zpět do shromáždění Ježíšových učedníků. Neděli co neděli se tu setkáváme, abychom naslouchali svědectví evangelia i bratří a sester. Ti dva učedníci, po svém zvláštním zážitku už vnímali svědectví ostatních úplně jinak. Už to nešlo jedním uchem tam a druhým ven, protože nyní to rezonovalo s jejich vlastní zkušeností.

Milí přátelé, všimněme si toho, jak Ježíš v těchto dvou učednících vzbudil víru. Na počátku je jejich zklamání, skepse, smutek. A to přesto, že jim nechybí potřebné informace a svědectví o vzkříšení. Ale nevěří tomu. Pak se k nim zcela nenápadně připojí Ježíš, ačkoliv oni to tak vůbec nevidí. Doprovází je na jejich cestě, a přitom je vyučuje z Písma. Řekli bychom, že jim předává zase jen další informace a důkazy z Písma o svém zmrtvýchvstání. Že je to jen další katecheze. Ale zároveň s tím oni v Ježíšově přítomnosti prožívají něco silně emotivního. Zpětně to pak hodnotí slovy: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“

Možná, že církev málo slovuje lidi proto, že upadá do dvou extrémů: Na jedné straně jsou někteří křesťané nevěrohodní, protože zprostředkovávají jen své osobní prožitky a svůj entuziasmus bez solidního biblického základu. Podobně asi vypadalo svědectví žen od hrobu, které bylo jistě velmi emotivní, ale víru nevzbudily. Druhý extrém nastává tam, kde církev předává sice intelektuálně poctivý, ale suše teoretický výklad Písma bez autentického zapálení a osobního nadšení. Ježíš měl v sobě obojí. Poctivě vykládal Písmo, přičemž se nevyhýbal ani pasážím, které možná učedníci přeskakovali, protože jim nerozuměli, a tak např. nevěděli, že Mesiáš může i trpět. A zároveň Ježíš mluvil tak, že zapaloval lidská srdce – mluvil se zápallem, vzbuzoval naději, nadšení, těšení, jeho posluchači pocíťovali při setkání s ním vnitřní radost a zaujetí. Rozum a emoce nejdou proti sobě, ale mohou jít spolu ruku v ruce. A zkušenost vnitřního prozření, uvěření, nebo obrácení chcete-li, to je popravdě řečeno skutečně zážitek. Něco, co nás hluboce osloví, co silně zarezonuje nebo zatřese s naší nejvnitřnější bytostí. Ti dva učedníci to zažili při společné večeři s neznámým pocestným. Ve chvíli, kdy byl s nimi u stolu, kdy vzal chléb, vzdal díky a lámal jej, tak oni přitom znovu prožili tu poslední večeři s Ježíšem jako před jeho ukřižováním. A v té chvíli jim to seplo, docvaklo, nebo jak píše Lukáš, otevřely se jim oči. Někdo by řekl, že prožili skutečné obrácení. Jiný by zase zdůraznil, že to byl výsledek postupného procesu vyučování a dlouhé cesty, kterou ušli s Ježíšem. Další by souzněl s tím, že vlastně až zpětně si uvědomili, že se k nim Ježíš přidal během jejich cesty, aniž ho hledali. Každému z nás v tom příběhu zarezonují jiné prvky, podle naší vlastní zkušenosti.

V každém případě se pak všichni sešli v Jeruzalémě, každý s tou svou osobní zkušeností, o níž se mohli svobodně podělit s druhými. Krásné na tom je to, že nikdo tomu druhému jeho zkušenost nevyvracel ani nezpochybňoval. Čteme, že když o tom mluvili, opět stál sám Ježíš uprostřed nich. A pak už se scházeli každou neděli. A od těch dob Ježíš s nimi občas pojí u stolu, aby je utvrdil, že žije. A když žije, činí tak dodnes.

**Modlitba:** *Živý Pane Ježíši, máme každý rozdílné zkušenosti víry. Ale ty nás svým Duchem svatým propojuješ. Děkujeme ti, že nás provázíš životem, ať už si tvoji přítomnost uvědomujeme či nikoliv. Děkujeme, že nás spolu s bratry a sestrami spojuje, když ne společná zkušenost, tak určitě tvé doprovázení každého z nás. Amen.*

**Přímluvná modlitba:** *Pane Ježíši Kriste, prosíme za lidi kolem nás, kterým neumíme zprostředkovat víru, že jsi živ. Dej se jim poznat, aby zažili tu radost, že nejsou sami svoji. Dej, abychom stále toužili po tvé přítomnosti, po obecnství církve, nebož ty jsi středem. Abychom tě nevyhledávali jen výjimečně, ale abychom tě hledali ve tvém slovu, které je každou nedělí v církvi zvěstováno. Prosíme, aby každý, kdo zavítá na boboslužby, prožil setkání s tebou, i když tě třeba hned nepozná. Kéž zakusíme, jaké to je, když člověk slyší tvá slova až mu z toho hoří srdce. Prosíme tě za všechny kazatele a zvěstovatele tvého evangelia, ať jejich zdroje nikdy nevyschnou a nevyprahnou, Používej si je jako své nástroje k oslovení, napomenutí i potěšení tvého lidu. Kéž dovedou zvěstovat tvé slovo v moci Ducha svatého a ne jen v rozumnosti lidské. Dej, ať můžeme znovu zakoušet tvou přítomnost také kolem stolu Páně, v eucharistii, v našem společném díkyvdání a chvalách. Prosíme, uť nás vzájemně tolerancí, respektem, úctou a pomocí. Kéž se ve víře navzájem svobodně sdílíme a podporujeme. Potěšuj, Pane, lidi sklíčené, úzkostné a zaroučené. Dej ať víme, jak ke komu promluvit. Proměňuj si nás, ať tě na každý den dovedeme chválit, jak nám dává Duch. Amen.*